

Specialeansøgning til Sundhedsstyrelsens
specialeplan

Speciale: Klinisk fysiologi og nuklearmedicin

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 13. januar 2016

Der henvises til Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav”, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside for yderligere oplysninger.

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	2
2	Generelle overvejelser i forhold til specialet	3
2.1	Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger	3
2.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet	3
2.3	Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler	4
2.4	Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer	4
2.5	Implementering	5
2.6	Udvikling og fremtidsplaner	5
3	Specialets hovedfunktionsniveau	6
3.1	Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet	6
3.2	Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet	6
3.3	Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet	6
4	Specialets regionsfunktionsniveau	7
4.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	7
4.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet	7
4.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet	7
4.4	Formaliseret samarbejde	8
4.5	Udefunktioner	8
4.6	Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet	9
5	Specialets højtspecialiserede niveau	10
5.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	10
5.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet	10
5.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet	10
5.4	Formaliseret samarbejde	11
5.5	Udefunktioner	11
5.6	Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet	11

2 Generelle overvejelser i forhold til specialet

2.1 Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger

Vejledning:

Der efterspørges en kort redegørelse for, hvordan specialevejledningen, på tværs af hovedfunktionsniveau, regions- og højtspécialiseret niveau, er implementeret i regionen/på det private sygehus, herunder eventuelle udfordringer (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt til varetagelse af specialfunktioner i specialet)

Besvarelse:

I Region Midtjylland er det organiseret sådan, at de *højtspécialiserede funktioner* som udgangspunkt varetages på Aarhus Universitetshospital.

Regionsfunktioner varetages som udgangspunkt alle på Aarhus Universitetshospital og er herudover fordelt ud på de øvrige hospitaler i regionen ud fra forskellige hensyn (se punkt 4.2).

Som udgangspunkt varetages alle *hovedfunktioner* ved alle hospitalsenheder.

Der er 6 matrikler i Region Midtjylland med klinisk fysiologisk og nuklearmedicinsk funktion:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Holstebro
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

Der er i den gældende specialevejledning en enkelt højtspécialiseret funktion – denne varetages i Region Midtjylland udelukkende på Aarhus Universitetshospital, Aarhus..

Regionsfunktioner inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin varetages på Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

De tildelte regionsfunktioner og højtspécialiserede funktioner inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin er implementeret i overensstemmelse med den gældende specialevejledning.

2.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan organiseringen af akutområdet overordnet opfylder anbefalinger og krav i denne specialevejledning

Besvarelse:

Region Midtjylland har fem akuthospitaler som oplistet nedenfor.

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers

- Regionshospitalet Viborg

Regionshospitalet Silkeborg modtager akutte visiterede intern medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Endvidere modtager Regionshospitalet Silkeborg – som led i et forskningsprojekt - døgnet rundt kendte kroniske patienter med akut forværring af deres kroniske sygdom.

For mere uddybende beskrivelse af organiseringen af akutområdet i Region Midtjylland henvises til overliggernotatet.

Stort set al aktiviteten inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin er elektiv og kun i begrænset omfang akut/subakut.

2.3 Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan patientforløb organiseres på tværs af funktionsniveauer, herunder organiseringen af behandling på tværs af sygehusmatrikler i regionen.

Besvarelse:

Hospitalet i Region Midtjylland har generelt et tæt og velfungerende samarbejde om patientforløb, der går på tværs af funktionsniveauer og/eller patientforløb, hvor behandlingen går på tværs af sygehusmatrikler i regionen. I tilfælde, hvor den videre del af et patientforløb skal foregå på et højere specialiseringsniveau, end det enkelte hospital selv varetager, henvises patienten til et hospital, der varetager funktionen på det rette specialiseringsniveau.

Samarbejdet på tværs af hospitalerne i Region Midtjylland understøttes af blandt andet fælles visitationsretningslinjer samt eventuelt konferencer (fx video- eller MDT-konferencer) til afklaring af patienter med kompliceret sygdomsbillede og beslutning om viderehenvielse af patienter til højere specialiseringsniveau.

Der er således en samarbejdskultur, hvor de aftaler, der er indgået typisk om store eller komplicerede sygdomsgrupper, lægger grunden til løbende samarbejde og dialog om øvrige patientgrupper. Inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin kan nævnes følgende eksempler på samarbejde:

Der samarbejdes om og anvendes ensartede retningslinjer for henvisning, visitation, udførelse og tolkning ved PET/CT-skanning ved primær staging af en række cancerformer. Der samarbejdes omkring uddannelse på alle niveauer samt lægefaglig sparring og udvikling inden for disse områder, bl.a. ved faste videokonferencer, temamøder og uddannelsesophold. Undersøgelserne inden for bl.a. lungecancer indgår ved fælles MDT-konferencer. Der samarbejdes ligeledes om sikring af optimerede patientforløb og ressourceudnyttelse på tværs af afdelinger og sygehuse. Der er en løbende dialog omkring komplicerede patientforløb og viderehenvielse til højt specialiserede/specialiserede undersøgelser på Aarhus Universitetshospital.

2.4 Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer

Vejledning:

Der efterspørges beskrivelse af, hvordan samarbejdet med andre relevante specialer er sikret/sikres fremadrettet med særligt fokus på specialer på forskellige matrikler

Besvarelse:

På de hospitaler, hvor der er klinisk fysiologi og nuklearmedicin, er der etableret et tæt samarbejde med radiologien, der i alle tilfælde er tilstede på samme matrikel.

2.5 Implementering

Vejledning:

Der efterspørges en detaljeret plan for implementering af de specialfunktioner i specialeansøgningen, som ikke aktuelt varetages, men som ønskes varetaget, herunder en præcis angivelse af tidshorisont (måned/år).

Besvarelse:

De regionsfunktioner og højtspécialiserede funktioner, der søges om, varetages allerede i dag på de angivne matrikler.

Regionsfunktionen *PET-skanning ved dosisplanlægning ved stråleterapi* er ny i specialeplanen, men varetages i lighed med de øvrige regions- og højtspécialiserede funktioner allerede i dag på de angivne matrikler og i overensstemmelse med de angivne retningslinjer herfor.

2.6 Udvikling og fremtidsplaner

Vejledning:

Der efterspørges overvejelser over den fremadrettede udvikling af specialet i regionen/på privathospitalet med fokus på organisatoriske overvejelser, planer om nybyggeri, faglige satsningsområder og lign.

Besvarelse:

Regionen har besluttet at se på mulighederne for at øge kvalitet og opnå en besparelse ved at samle fysikere og øvrige teknikere, der arbejder inden for rammerne af bekendtgørelsen vedrørende radiologi og eventuelt bekendtgørelsen vedrørende stråleterapi.

3 Specialets hovedfunktionsniveau

NB! Der skal ikke ansøges om varetagelse af hovedfunktioner indenfor specialet, men varetagelsen af hovedfunktionsniveauet ønskes beskrevet nedenfor.

3.1 Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges bl.a. en beskrivelse af varetagelsen af hovedfunktionsniveauet i specialet, herunder på hvilke sygehuse/matrikler hovedfunktionerne varetages.

Besvarelse:

I Region Midtjylland varetager følgende matrikler hovedfunktioner inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Holstebro
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

3.2 Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Beskrivelsen bør tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i specialevejledningen.

Besvarelse:

Alle hospitaler, som varetager klinisk fysiologi og nuklearmedicin på hovedfunktionsniveau, råder over den nødvendige ekspertise samt specielt uddannet personale i øvrigt, nødvendige faciliteter og tilstrækkeligt aktivitetsniveau for den enkelte opgave.

3.3 Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger, kan de anføres her.

Besvarelse:

4 Specialets regionsfunktionsniveau

4.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan regionsfunktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt regionsfunktioner inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin på følgende matrikler i Region Midtjylland:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Aarhus Universitetshospital, Skejby

De tildelte regionsfunktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

4.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af regionsfunktionerne, herunder på hvilke sygehusmatrikler regionsfunktionerne ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af regionsfunktionerne.

Besvarelse:

Det generelle princip for placering af regionsfunktioner i Region Midtjylland er, at funktionerne fordeles ud fra en konkret afvejning af nedenstående hensyn:

- At opfylde Sundhedsstyrelsens krav til varetagelse af funktionerne, herunder sikre en tilstrækkelig volumen til at opretholde en høj kvalitet.
- At tilrettelægge hensigtsmæssige patientforløb og understøtte Region Midtjyllands akutplan samt bæredygtigheden af det enkelte akuthospital.
- At sikre Aarhus Universitetshospital også fremover udgør rammen om den specialiserede virksomhed og understøttes heri ved varetagelse af så mange regionsfunktioner som muligt.

Regionsfunktionerne ønskes fremadrettet samlet på Aarhus Universitetshospital, Aarhus. Det drejer sig om funktionerne *Behandling af maligne sygdomme med åbne radioaktive kilder* og *PET-skanning ved dosisplanlægning ved stråleterapi*, som ønskes varetaget på Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

4.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af regionsfunktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage regionsfunktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

Aarhus Universitetshospital, Aarhus opfylder specialevejledningens krav for klinisk fysiologi og nuklearmedicin til varetagelse af regionsfunktioner i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens specialevejledning.

Funktionen *PET-skanning ved dosisplanlægning ved stråleterapi* varetages dagligt af speciallæge. Alle afdelingens 12 speciallæger er uddannet til at udføre funktionen, som dækkes i et multidisciplinært team og i tæt samarbejde med specialerne radiologi og klinisk onkologi. Undersøgelsen udføres og analyseres i henhold til fælles og nationale retningslinjer, og afdelingens læger deltager i multidisciplinære konferencer inden for området. En samlet procedure omfatter flere elementer.

Funktionen *Behandling af maligne sygdomme med åbne radiologiske kilder* varetages på Aarhus Universitetshospital, Aarhus og kan udføres af afdelingens 12 speciallæger og 7,5 yngre læger. Funktionen udføres i tæt samarbejde med læger og sygeplejersker fra de henvisende kliniske afdelinger og de involverede parakliniske afdelinger. De nuklearmedicinske læger deltager ved multidisciplinære behandlingskonferencer og dermed i planlægning og opfølgning af behandlingen. Dosisovervågning af patienter og personale varetages i henhold til gældende lovgivning af afdelingens læger og fysikere. Funktionen forventes gradvist udflyttet til Skejby matriklen i takt med udflytning af de kliniske afdelinger og vil i givet fald varetages af samme personale som på nuværende tidspunkt.

4.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav” tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der søges ikke om regionsfunktioner varetaget i formaliseret samarbejde inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin.

4.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der varetages ikke udefunktioner på regionsfunktionsniveau inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin.

4.6 Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte regionsfunktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

5 Specialets højt specialiserede niveau

5.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan højt specialiserede funktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning en enkelt højt specialiseret funktion – denne varetages i Region Midtjylland på Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

Den tildelte højt specialiserede funktion er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

5.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af højt specialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af de højt specialiserede funktioner, herunder på hvilke sygehusmatrikler højt specialiserede funktioner ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af de højt specialiserede funktioner.

Besvarelse:

Der søges om varetagelse af den højt specialiserede funktion inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin ved samme matrikel (Aarhus Universitetshospital, Aarhus), som varetager det højt specialiserede niveau i dag. Der lægges således ikke op til ændringer i organisering og tværgående samarbejde.

5.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højt specialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af højt specialiserede funktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage højt specialiserede funktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

Aarhus Universitetshospital, Aarhus, opfylder specialevejledningens krav for klinisk fysiologi og nuklearmedicin til varetagelse af højtspecialiseret funktion i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens specialevejledning.

Afdelingen råder over 2 cyclotroner og 4 højtspecialiseret radiokemilaboratorier. Afdelingens specialuddannede bioanalytikere, 4 cyklotronteknikere og 7 kemikere producerer årligt ca. 15.000 doser radioaktive sporstoffer, og antallet forventes at stige til 20.000 i takt med udvidelse af skannerkapaciteten. Der udføres sporstofproduktion alle ugens hverdage, og ved særligt behov kan produktionen udføres i weekender og på helligdage. Der leveres dagligt sporstoffer til andre sygehuse i hele landet.

Der fremstilles aktuelt 42 forskellige typer sporstoffer til patientundersøgelser, hvoraf hovedparten er 18F-mærket FDG. Der udføres forskning og udvikling af nye sporstoffer og metoder.

Produktionen sker i henhold til GMP og under kontrol af Sundhedsstyrelsen og Lægemiddelstyrelsen i henhold til gældende lovgivning. Personalet efteruddannes løbende i henhold til gældende retningslinjer inden for GMP og lovgivning. Afdelingen varetager uddannelse inden for området på nationalt niveau.

5.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der er søges ikke om højtspecialiserede funktioner i formaliseret samarbejde inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin.

5.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der varetages ikke udefunktioner på højtspecialiseret niveau inden for klinisk fysiologi og nuklearmedicin.

5.6 Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant

dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte højt specialiserede funktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse: